

Møteinnkalling

Utvalg:	Femundsmarka nasjonalparkstyre
Møtested:	Vertshuset, Røros
Dato:	26.11.2014
Tidspunkt:	10:00 -16:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 90592486 eller e-post fmstkth@fylkesmannen.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 25/14	Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste		2003/530
ST 26/14	Orienteringssak		2003/530
ST 27/14	Referat sak		2003/530
ST 28/14	Søknad fra Rolf Sundt om tilbygg til hytte i Langtjøenna LVO		2014/7060
ST 29/14	Søknad om godkjenning av gjeterhytte for reindriften ved Øvre Revlingsjøen		2014/7725
ST 30/14	Søknad fra Per Erik Falk om bruk av snøskuter inn til Rønsjøen		2014/8543
ST 31/14	Søknad fra Peter Ryvang om bruk av snøskuter til Rønsjøen		2014/8600
ST 32/14	Utkast til tiltaksplan for Femundsmarka og Gutulia		2014/8820
ST 33/14	Oppnevning av faglig rådgivende utvalg		2014/8821
ST 34/14	Notat om oppgaver for nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia		2014/8809
ST 35/14	Eventuelt		2003/530

ST 26/14 Orienteringssak

ST 27/14 Referat sak

Arkivsaksnr: 2014/7060-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	28/14	26.11.2014

Søknad fra Rolf Sundt om tilbygg til hytte i langtjønnå LVO

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret gir dispensasjon til Rolf Sundt for oppføring av et tilbygg til hytte GID 132/1086 i Svartvika innenfor Langtjønnå landskapsvernområde. Dispensasjonen gis i henhold til vernebestemmelsene for Langtjønnå landskapsvernområde av 21.02.2003, i henhold til § 3 pkt 1.3 c)

1. Størrelse, utforming og plassering må være i samsvar med søknaden.
2. Det må brukes en nøytral og alminnelig brukt farge på bygningen.

Denne tillatelsen gjelder kun byggesaken og ikke transport av byggematerialer. Det er lov om motorferdsel i utmark som regulerer den motoriserte ferdselen i landskapsvernområdet.

Saksopplysninger

Søker: Rolf Sundt,

Dokumenter i saken

- Søknad av 25.08.2014 fra Rolf Sundt , oversendt fra Røros kommune den 18.09.2014

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Verneforskriften for Langtjønnå landskapsvernområde av 21.02.2003

Forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Femundslia landskapsvernområde og Langtjønna landskapsvernområde.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til godkjenning av et tilbygg på en eksisterende hytte, dagens areal er på 57 m², tilbygget er anslått til 26 m², samlet areal blir da 83 m² BYA.

Hytta ligger i Svartvika, på grensen mellom Langtjønna LVO og Femundsmarka NP, men så vidt innenfor landskapsvernområdet.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Langtjønna landskapsvernområde.

- Formålet med opprettelsen av Langtjønna landskapsvernområde er å ta vare på et særegent natur- og kulturlandskap i tilknytning til Femundsmarka nasjonalpark, med kulturlandskapselementer blant annet knyttet til fløtningsanlegget mellom Femund og Feragen.
- Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

Vernebestemmelsene har følgende formuleringer:

§ 3 pkt 1.3 c) Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til mindre tilbygg på eksisterende bygninger.

I forvaltningsplanen er det følgende formuleringer:

«Forutsetninger som må være oppfylt for at det kan gis dispensasjon er at byggetiltaket skal være forankret i et konkret behov og at tilbygget må være vesentlig mindre enn eksisterende grunnflate»

Vurdering

§ 8. Kunnskapsgrunnet

Den omsøkte hytta ligger i et mindre hyttefelt, på grensa mellom landskapsvernområdet og nasjonalparken. Det er ingen særskilte registreringer i artskart eller Naturbase i umiddelbar nærhet av hyttetomta. Det aktuelle hyttefeltet har også en klar avgrensning og avskjerming i forhold til gårdsanlegget i Svartvika og en eldre hytte i nærheten. Utforming av hyttene vil derfor ikke påvirke landskapet og kulturmiljøet vesentlig.

§ 9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnet anses som tilstrekkelig for å kunne behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det er allerede en del hytter i området og de fleste hyttene har en størrelse på rundt 80m² som tilsvarer arealet den omsøkte hytta vil få etter utbygging. Det vil derfor ikke føre til en vesentlig økt belastning i forhold til verneformålet.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
Anses ikke å være relevant i denne saken.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Den eksisterende hytta har en utforming som vil legge føringer i forhold til utforming av et tilbygg. Nasjonalparkstyret kan ikke se at det omsøkte tilbygget vil innvirke nevneverdig på hverken formålet med vernet eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det framkommer ikke av søknaden om det er et særskilt behov for den omsøkte utbyggingen. Det er derfor grunn til å anta at søker ønsker en større hytte for å dekke behovet for familiens bruk i fritidssammenheng. Det er videre angitt i forvaltningsplanen at tilbygget må være vesentlig mindre enn den eksisterende grunnflaten. Et tilbygg på 26 m² må sies så være relativt stort, når størrelsen på hytta ellers er på 57 m². Tilbygget er imidlertid mindre enn 50% av arealet på den eksisterende hytta. Et annet aktuelt kriterium kan derfor være å se på den aktuelle hyttas samlede areal sammenlignet med de omkringliggende hyttene i dette hytteområdet. Fra byggesaksbehandler i Røros kommune har vi fått opplyst følgende om hyttestørrelsen i området:

- 132/1086 – Rolf Sundt, eksisterende 57 m² BYA + søker om 26 m² BYA, totalt 83 m² BYA.
- 132/1086 – Marit Johanne Tørresdal, eksisterende 74 m² BYA
- 132/1087 – Dagfinn Sundt, eksisterende 78 m² BYA
- 132/1346 – Sveinar Martin Sundt, eksisterende 88 m² BYA

Det omsøkte arealet på tilbygget vil ikke komme i konflikt med bestemmelsene om samlet byggeareal henhold til kommuneplanens arealdel for Røros. Nasjonalparkstyret kan ikke se at det omsøkte påbygget vil innvirke nevneverdig på hverken formålet med vernet eller påvirke verneverdiene nevneverdig.

Arkivsaksnr: 2014/7725-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	29/14	26.11.2014

Søknad om godkjenning av gjeterhytte for reindriften ved Øvre Revlingsjøen

Forvalters innstilling

Med hjemmel i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark av 21.02.2003, § 3 pkt 1.3 c) imøtekommer nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia, søknaden fra Lars Ivar Danielsen og innvilger dispensasjon for oppsetting av en gjeterhytte sørøst for Revlingsjøane. I henhold til de planer og forutsetninger som går fram av søknaden av 15.09.2014. I denne vurderingen er det lagt vekt på at det planlagte byggetiltaket vil ha en viktig funksjon for tilsyn med reinsdyra i området, blant annet på grunn av økt rovdyrpress i området. En slik gjeterhytte vil også kunne begrense behovet for motorisert ferdsel i området.

Den nøyaktige plasseringen av hytta må utføres slik at den ikke kommer i konflikt med samiske kulturminner i området, det er også avgjørende at gjeterhytta får en god landskapsmessig tilpasning i terrenget. For å avklare dette bør det gjennomføres en befaring på barmark der SNO, nasjonalparkforvaltningen og representanter for samiske kulturminnemyndigheter deltar.

Eventuell motorferdsel for frakt av materialer for bygging av den omsøkte gjeterbua, vil være søknadsplikting etter verneforskriften.

Saksopplysninger

Søker: Lars Ivar Danielsen, Svahken sitje

Dokumenter i saken

- Søknad av 15.09.2014 fra Lars Ivar Danielsen, oversendt fra reindriftsavdelingen den 31.10.2014

Søknaden er vurdert i henhold til:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark av 9. juli 1971, sist endret 21. februar 2003.
- Forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Femundslia og Langtjønna landskapsvernområder.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til godkjenning av gjeterhytte i medhold av Reindriftslovens §21. Gjeterhytten er på 21 m², og søkes oppført som privat gjeterhytte for Lars Ivar Danielsen, siidaandelseier i Svahken sijte. Gjeterhytten ønskes plassert sørøst om Revlingsjøane i Engerdal kommune. Den omsøkte gjeterhytten er godkjent av distriktsstyret i Svahken sijte. Reindriftsutøveren begrunner søknaden med at det er behov for ekstraordinært tilsyn og gjeting av rein, spesielt i kalvingsperioden, på grunn av et økende rovvilttrykk i reinbeitedistriktet. Den omsøkte gjeterhytten er plassert ganske sentralt i kalvingsområdet, og vil medføre mindre langkjøring med snøscooter i verneområdene. Søker skriver følgende i søknaden: «*Med base i Revlingsjøene dekkes behovet for gjeting/ oppsyn av Sagbekken-området i vest, Storsteindalen og Revlingkletten i sør og øst, samt området ved Svahke i nord. Gjeterhytten vil gi miljømessig gevinst, med mindre kjøring tur-retur bopel i Guttu.*»

Søknaden ble den 30.09.2014 oversendt på høring til ulike instanser. Oppsetting av nye bygninger i nasjonalparken krever imidlertid dispensasjon fra verneforskriften før den behandles etter reindriftsloven.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark.

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde,
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunlaget innenfor nasjonal-parken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I henhold til vernebestemmelsen §3.pkt 1.1. «*Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av nye bygninger.....*» § 3 pkt 1.3 c) «*Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av buer/ gammer i forbindelse med oppsynsvirksomhet og gjeting.*»

Forvaltningsplanen omtaler nye bygninger for reindrifta på følgende måte:
«Det vil i utgangspunktet være en restriktiv holdning til planer om oppføringer av nye husvære. Eventuelle nye bygninger skal være av lite omfang og gis en enkel utforming i det som er tradisjonell byggeskikk for det enkelte område. Det er viktig å unngå at små tilsynsbuer utvikler seg til lå bli alminnelige fritidshusvære med bekvemmelighetsgrad som er normalt for disse.»

Vurdering

Reindriftsavdelingen ved fylkesmannen i Sør-Trøndelag har redegjort for søknaden.
«Nærmeste gjeterhytte for området er ved Nordvest-bredden av Rønsjøen, og ved Grøtådalsætra. Avstanden fra overnevnte gjeterhytter er ikke hensiktsmessig for aktivt tilsyn. Det er i tillegg en eldre helårsbolig i dårlig forfatning ved Svukuriset, tilhørende distriktet i fellesskap. Reindriftsavdelingen ser behovet for at det oppføres en gjeterhytte i det omsøkte området. Med et økende rovvilttrykk i kalvingsområdet må tilsynet intensiveres. Med base i Revlingsjøane vil Danielsen kunne drive tilsyn og gjeting av reinflokken mer effektivt, og bidra til at rovvilttapene i kalvingsområdet reduseres noe. Hvilken betydning gjeterhytten vil ha for den motoriserte ferdselen i området er usikkert, men det vil føre til mindre langkjøring i verneområdet jf. uttalelse fra søker.»

Gjeterhytten vil først og fremst være til bruk for Lars Ivar Danielsen, og reineiere underlagt hans siidaandel. Distriktsstyret har lagt seg på en linje der de hovedsakelig ønsker private gjeterhytter for siidaandelseierne av praktiske grunner. Reindriftsavdelingen mener dette er uproblematisk så lenge distriktsstyrets holdninger til oppføring av gjeterhytter ikke blir for liberale. Fylkesmannen har som myndighet i oppgave å følge opp at distriktsstyret er restriktive i å godkjenne oppføring av gjeterhytter.»

Gjeterhytten søkes iht. Rdl. § 21, og driften av hytten må følge de vilkår som stilles der. Etter Rdl. § 21, tredje ledd kan hytten ikke «[...] brukes til annet formål enn reindrift eller overdras til andre enn utøvere av reindrift [...]». Gjeterhytten har dermed lang levetid, og overdras til den som måtte overta siidaandelen etter Lars Ivar Danielsen. Dersom siidaandelen skulle opphøre og det ikke lenger er bruk for gjeterhytten til reindriftsformål, vil det stilles krav fra Fylkesmannen om at hytten må rives, og naturen tilbakeføres til tilstanden før hytten ble bygd.»

Dersom det gis dispensasjon fra verneforskriftene, vil søknaden om godkjenning av gjeterhytten sendes til Reindriftsstyret for endelig behandling.»

Hyttens plassering er vurdert ut i fra områdets sentrale plassering i kalvingslandet og tilgang til vann. Leder i Svahken sijte, Jon Anders Mortensson, har opplyst om at det er spor etter en eldre boplass for reindriften i Revlingsjøan – området. Dette er det også opplyst om i distriktsplanen til Svahken sijte.

I henhold til at saken er sendt på høring fra reindriftsavdelingen, så har det innkommet følgende uttalelser til den aktuelle søknaden:

Hedmark fylkeskommune: Kulturvernleder har ingen kunnskap om kulturminner som berører det aktuelle området.

Statskog SF: Opprinnelig gjaldt søknaden oppføring av en Finstadlavvo, og er nå endret til hytte. Statskog som grunneier har ingen innvendinger til omsøkte gjeterhytte. Fylkesmannen i Hedmark: Ut i fra de opplysningene som er gitt vil gjeterhytta ha en slik avstand at både strandsonen rundt Revlingsjøane og den merka stien fra Svukuriset ivaretas. Utover dette virker plasseringen å være hensiktsmessig ut i fra de verdier vi skal vurdere.

Statens naturoppsyn: På grunn av at SNO har tilsyn også med kulturminner, gjør jeg oppmerksom på at i samme området ligger 2 angitte punkt registrert som mulige kulturminner. Disse punkt er også nevnt i «Samer i Rørostraktene» av Sverre Fjellheim.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglig registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området. Med den tilgjengelige kunnskapen vi har om området så er det ikke kjent at den aktuelle lokaliteten er et viktig område for rødlistede, sjeldne og forstyrrelsesfølsomme fugle- og pattedyrarter. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I henhold til oversikt over bygninger som er utarbeidet i forbindelse med arbeidet med forvaltningsplanen så finnes det allerede et sekstitalls buer og hytter med mulighet for overnatting innenfor nasjonalparken. Mange av disse har imidlertid svært enkle fasiliteter. Et nytt bygg vil være en ekstra belastning for naturmiljøet og bidra til at preget av urørthet påvirkes. Men søkers opplysning om at en slik gjeterbu vil minske behovet for en del motorisert ferdsel i forbindelse med gjeting vil ha en positiv effekt i forhold til verneformålet.

Ifølge naturmangfoldlovens § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Ved gjennomføring av et slikt byggetiltak vil det være viktig at transport av materialer etc gjennomføres på en mest mulig skånsom måte. Når det gjelder naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter, vil det være viktig at den aktuelle hytta legges på en slik måte i terrenget at den blir lite synlig, og at materialvalg og farger etc tilpasses omgivelsene og lokal byggeskikk. Det forutsettes også at den aktuelle gjeterhytta kan ha en funksjon som gjeterhytte for alle reindriftsutøvere innenfor Svahken sijte, slik at den dekker det reelle behovet i dette området.

Arkivsaksnr: 2014/8543-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	30/14	26.11.2014

Søknad fra Per Erik Falk om bruk av snøskuter inn til Rønsjøen

Forvalters innstilling

Med hjemmel i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark § 3, punkt 5.1 jf. også naturmangfoldlovens § 48, første alternativ, avslår nasjonalparkstyret søknaden fra Per-Erik Falk om tillatelse til bruk av snøskuter for transport av bagasje og utstyr innenfor Femundsmarka nasjonalpark, til hytte som leies ved Rønsjøen i vintersesongen 2014/2015. Utleier Anne Lise Sylen, har fått innvilget dispensasjon med varighet på 10 år, for å transportere bagasje og utstyr for leietakerne. Eventuelt kan en stedfortreder stille for å utføre transporten dersom eier ved for eksempel sykdom ikke kan kjøre selv. Det skal da følge en bekreftelse som kan framvises ved kontroll der det fremgår at oppdraget utføres av stedfortreder på vegne av eier og årsaken til dette. Stedfortreder må være tilknyttet næringsvirksomheten og representere det aktuelle bruket.

Saksopplysninger

Søker: Per-Erik Falk, Sunnansjø, Sverige

Dokumenter i saken

- Søknad av 10.11.2014 fra Per-Erik Falk

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark av 9. juli 1971, sist endret 21. februar 2003.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til bruk av snøskuter for transport av bagasje og utstyr til hytte ved Rønsjøen for perioden 20.11.2014 – 30.12.2014 og 01.03.2015 – 30.04.2015. Det opplyses om at det er aktuelt å leie hytte ved Rønsjøen i disse to periodene, for en uke av gangen. Det er aktuelt for 2- 3 personer om gangen og det vil bli kjørt langs eksisterende trase fra Grøvelsjøen til Rønsjøen. Hytta som disponeres eies av Anne Lise Sylen.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark.

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde,
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonal-parken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I henhold til vernebestemmelsen §3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken forbudt.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplanen har en lagt vekt på å gi utfyllende retningslinjer for den aktuelle motorferdselen med snøskuter til Rønsjøen, for fiske og overnatting i utleiehytter.

Utdrag fra forvaltningsplanen for Femundsmarka, kap 4.7.2:

«Til forskjell fra transport til andre utleiehusvære i nasjonalparken, er det tradisjon for at leietakerne ved Rønsjøen i hovedsak kjører inn til bua/hytta med egen snøskuter. Følgende retningslinjer legges til grunn for praktiseringen av forskriftspunktene 5.3.d og 5.3.e med hensyn til transport med snøskuter mellom Sylengrenda og Rønsjøen:

- *Verneforskriftens punkt 5.3.d gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å tillate nødvendig transport av ved, utstyr, materialer m.m. til husvære i nasjonalparken, herunder også utleieobjektene ved Rønsjøen. Det er innarbeidet forvaltningspraksis i norske nasjonalparker at det på visse vilkår gis tillatelse til slik nødvendig nytte-transport i et rimelig omfang.*
- *Med hjemmel i verneforskriftens punkt 5.3.e kan det gis dispensasjon i et rimelig omfang for transport av bagasje, utstyr, proviant og personer i forbindelse med utleie av hyttene og buene ved Rønsjøen. Dette vil da følge samme praksis som tilsvarende transporter til andre utleieobjekter i nasjonalparken. Leiekjører, i praksis eier av utleieobjektene, skal utføre transportene til Rønsjøen. Dette vil også være i samsvar med praksisen til andre eiere som har utleie av husvære i*

nasjonalparken som en viktig del av inntektsgrunnlaget, der utleie og transport selges som helhetlige "pakker".

- *Kjøringen kan bare utføres på godt snødekt mark etter fast trase på sørvestsiden av Sylvola.*
- *Det vil ikke bli gitt tillatelse til at de som leier hytte/rom i Sylengrenda kan benytte snøskuter for dagsutfart inn til Rønsjøen. Det vil heller ikke bli gitt tillatelse til at personer kan bli transportert opp til Rønsjøen i forbindelse med dagsbesøk.»*

Det er presisert at leiekjører, i praksis eier av utleieobjektene, skal utføre transporten til Rønsjøen.

I henhold til behandling av klagesak angående dispensasjon for kjøring inn til Rønsjøen så ble denne saken behandlet av Miljødirektoratet i 2013. Her blir det slått fast at denne kjøringen kan gjennomføres på de vilkår som er fastsatt av Fylkesmannen i tilsvarende saker.

Utdrag fra Miljødirektoratets brev av 08.11.2013:

«Fylkesmannen har lagt til grunn at stedfortreder kan stille for å utføre transporten dersom eier ved for eksempel sykdom ikke kan kjøre selv. Til dette vil Miljødirektoratet bemerke at det da skal følge en bekreftelse som kan framvises ved kontroll der det fremgår at oppdraget utføres av stedfortreder på vegne av eier og årsaken til dette. Ellers støtter vi Fylkesmannen i at stedfortreder må være tilknyttet næringsvirksomheten og representere det aktuelle bruket.»

Vurdering

I følge rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014; hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglig registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. De siste årene har det vært et betydelig antall søknader om dispensasjon for snøskuterkjøring i dette området. Sekretariatet mener at denne saken, sammen med de øvrige dispensasjonssøknader som ventes i dette området, samlet sett kan føre til en uheldig belastning. Dette vil kunne komme i konflikt med økologiske verdier knyttet til Femundsmarka nasjonalpark og verdiene området har for naturopplevelse, jf. også formålsparagrafen. Det er en overordnet målsetting å begrense omfanget av motorferdselen i utmark til det nødvendigeste av nyttetransport.

Ifølge naturmangfoldlovens § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. For å begrense det totale omfanget av snøskutertransporter i området, er det rimelig at tiltakshaver dekker kostnadene en leiekjører eller tilsvarende medfører for å transportere bagasje og utstyr til hytta ved Rønsjøen. Da søknaden ikke anbefales imøtekommet, er det ikke nødvendig å vurdere den i forhold til naturmangfoldlovens § 12.

Arbeidsutvalget behandlet en tilsvarende sak i møte den 06.12. 2013. De gjorde da følgende vurdering av søknaden:

« På bakgrunn av tidligere praksis og at utkastet til forvaltningsplan for nasjonalparken ennå ikke er vedtatt, gikk styret inn for å tillate søknaden for inneværende vintersesong. Når det foreligger en godkjent forvaltningsplan, må eventuell motorisert ferdsel også til buene ved Rønsjøen foretas av utleierne. «

Forvaltningsplanen for Femundsmarka ble vedtatt i Miljødirektoratet i mai 2014, og forslaget til vedtak vil derfor være i tråd med det som er angitt i forvaltningsplanen

Arkivsaksnr: 2014/8600-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	31/14	26.11.2014

Søknad fra Peter Ryvang om bruk av snøskuter til Rønsjøen

Forvalters innstilling

Med hjemmel i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark § 3, punkt 5.1, avslår nasjonalparkstyret søknaden fra Peter Ryvang angående tillatelse til bruk av snøskuter til Rønsjøen med det formål å isfiske.

Saksopplysninger

Søker: Peter Ryvang, Idre

Dokumenter i saken

- Søknad av 25.10.2014, fra Peter Ryvang, Idre

Søknaden er vurdert i henhold til:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark av 9. juli 1971, sist endret 21. februar 2003.
- Forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Femundslia og Langtjønna landskapsvernområder.

Søknaden

Det søkes om tillatelse til bruk av snøskuter for kjøring inn til Rønsjøen i forbindelse med fiske i vintersesongen 2015. Det er ikke aktuelt med overnatting på en av buene i området, og det er ikke angitt et antall turer. Det er krysset av på skjema for at søker er funksjonshemmet, men etter kontakt viser det seg at dette ikke medfører riktighet.

Verneforskrift og verneformål

Søknaden behandles i henhold til verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark.

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde,
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmenheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunlaget innenfor nasjonal-parken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I henhold til vernebestemmelsen §3 punkt 5.1 er motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken forbudt. Saken må derfor vurderes i henhold til naturmangfoldlovens § 48 første alternativ.

Vurdering

I følge rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014; hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Nasjonalparkstyret mener med bakgrunn i naturfaglig registrerings- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosessen for Femundsmarka å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet blir derfor ikke tillagt vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. De siste årene har det vært et betydelig antall søknader om dispensasjon for snøskuterkjøring i dette området. Sekretariatet mener at denne saken, sammen med de øvrige dispensasjonssøknader som ventes i dette området, samlet sett kan føre til en uheldig belastning. Dette vil kunne komme i konflikt med økologiske verdier knyttet til Femundsmarka nasjonalpark og verdiene området har for naturopplevelse, jf. også formålsparagrafen. Det er en overordnet målsetting å begrense omfanget av motorferdselen i utmark til det nødvendigeste av nyttetransport.

Ifølge naturmangfoldlovens § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er

urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Det åpnes generelt ikke for å gi dispensasjon for bruk av snøskuter til isfiske. Dette vil heller ikke være i tråd med bestemmelsene i motorferdselloven. Det er derfor ikke relevant å vurdere dette forholdet. Da søknaden ikke anbefales imøtekommet, er det ikke nødvendig å vurdere den i forhold til naturmangfoldlovens § 12.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplanen har en lagt vekt på å gi utfyllende retningslinjer for den aktuelle motorferdselen med snøskuter til Rønsjøen, for fiske og overnatting i utleiehytter. Denne søknaden gjelder imidlertid bare søknad om kjøring med snøskuter for å fiske, og det er ikke oppgitt at det er gjort avtale om å leie husvære ved Rønsjøen.

Motorferdsel med snøskuter for isfiske i nasjonalparken vil være i strid med verneforskriften og verneformålet.

Arkivsaksnr: 2014/8820-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	32/14	26.11.2014

Utkast til tiltaksplan for Femundsmarka og Gutulia

Forvalters innstilling

Utkast til tiltaksplan tas til etterretning, med de føringene for prioritering av tiltakene som framkom i møtet. Arbeidsutvalget delegeres myndighet til å godkjenne den endelige tiltaksplanen med prioriteringer, samt anmodning om bistand fra Statens naturoppsyn og tiltaksmidler gjennom bestillingsdialogen.

Saksopplysninger

Vedlagt følger utkast til tiltaksplan for Femundsmarka og Gutulia. Innspillene til tiltaksplanen er i tråd med de innspillene som har framkommet etter møter med Statens naturoppsyn, Fylkeskommunene, Fylkesmannen, kommunene, Nasjonalparksenteret, Statskog, og Engerdal fjellstyre. Det er ikke påført prioriteringsrekkefølge.

Frist for å oversende innspill og søknader gjennom bestillingsdialogen er 9. januar 2015.

Arkivsaksnr: 2014/8821-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	33/14	26.11.2014

Oppnevning av faglig rådgivende utvalg

Forvalters innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Saksopplysninger

Dokumenter i saken

- Brev av 22.05.2013 fra Miljøverndepartementet, om delegering av myndighet til nasjonalparkstyret
- Brev av 15.02.2013 fra Miljøverndepartementet, om oppnevning av medlemmer til nasjonalparkstyret
- Vedtekter for nasjonalparkstyret

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Vurdering

Oppnevning av faglig rådgivende utvalg

I henhold til vedtektene for nasjonalparkstyret skal det i følge punkt 9 etableres et faglig rådgivende utvalg.

Styret skal oppnevne et faglig rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bla grunneiere, andre særlig berørte offentlige

organer som for eksempel fjellstyrer, næringsliv, frivillige organisasjoner, bla natur- og miljøorganisasjoner og lignende.

Nasjonalparkstyret bør ha minst et årlig dialogmøte med faglig rådgivende utvalg.

Slik det er formulert i vedtektene er dette et utvalg som skal oppnevnes for alle styrene. Utvalget skal blant annet ivareta alle de ulike interessene som berøres av nasjonalparken og tilhørende verneområder. Et slikt organ bør involveres ved behandling av store og vesentlige saker som berører verneområdene, eksempelvis ved utarbeiding av forvaltningsplaner og tiltaksplaner etc. faglig rådgivende utvalg kan også være en høringsinstans i forhold til omfattende og prinsipielle saker som kan berøre verneområdene. Medlemmene i utvalget kan også gi innspill til styrets arbeid i forhold til ivaretagelse av ulike interesser. Det vil i praksis også fungere som et dialogforum i forhold til de ulike interessene i området.

Det er viktig at det rådgivende utvalget får en bred sammensetning i forhold til de ulike interessefeltene, men det er også viktig at det får et håndterlig omfang. Det er forutsatt at nasjonalparkstyret skal dekke reiseutgifter til medlemmer av rådgivende utvalg, men ikke møtegodtgjøring eller tappt arbeidsfortjeneste.

Det er ikke lagt opp en hyppig møtefrekvens, men det bør være minimum et årlig dialogmøte med faglig rådgivende utvalg.

Riksrevisjonen har gjort en gjennomgang av ordningen med lokal forvaltning av verneområder i Norge, et av funnene er at de rådgivende utvalgene ikke har funnet sin form, og mange områder har ikke fått til en velfungerende ordning. Mange verneområder mangler også rådgivende utvalg. Eksempler på løsninger som er valgt i en del verneområder:

- ✓ I Forollhogna har de valgt og ikke opprette eget faglig rådgivende utvalg, men i stedet arrangeres det årlige fagseminar der alle berørte organ og interesserte personer inviteres
- ✓ I Dovrefjellområdet hadde man tidligere et opplegg med fagseminar og alle de aktuelle aktørene ble oppnevnt til faglig rådgivende utvalg, og dermed er det nærmere 50 medlemmer i dette utvalget
- ✓ Andre som Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiene, som også er et stort og sammensatt verneområde har valgt å oppnevne et lite antall på ca 5 medlemmer, der hvert utvalgsmedlem representerer mange kommuner eller næringsorganisasjoner
- ✓ Midtre Nordland har valgt å slå sammen faglig rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg (tilsammen ca 20 medlemmer)
- ✓ Noen utvalg har fått en skjev sammensetning og har derfor ikke fått den tilsktede effekt i forhold til å være en samarbeidsarena for styret
- ✓ Flere utvalg mangler et mandat, eller det er litt uklare forventninger til utvalgets oppgaver, dette kan føre til problemer med å skape engasjement for å delta i faglig rådgivende utvalg

Det vil i hovedsak være aktuelt å oppnevne organisasjoner, som igjen peker ut sine representanter til utvalget. Følgende organisasjoner kan være aktuelle medlemmer av et faglig rådgivende utvalg for Femundsmarka og Gutulia:

- Statskog
- Engerdal fjellstyre
- Røros fjellstyre

- Reinbeitedistriktene – en fra hver av de to distriktene
- Friluftslivsorganisasjoner i Engerdal og Røros
- DNT
- Naturvernforbundet eller andre lokale miljøvernorganisasjoner
- Næringsorganisasjoner
- Elgå grendeutvalg ?
- Representanter for veiløse bosetninger
- Destinasjon Femund Engerdal
- Røros reiselivslag
- Ornitologisk forening
- Representanter for svenske vernemyndigheter ?

Oppnevning av et administrativt kontaktutvalg

I henhold til vedtektene punkt 10 bør det oppnevnes et administrativt kontaktutvalg.

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Dette organet er et «bør» organ, og må dermed ikke opprettes, det kan imidlertid være nyttig for forvaltningen å ha et administrativt organ som kan komme med innspill til forvaltningen, og være gjensidig orientert om forhold som berører forvaltningen av verneområdene. Det kan imidlertid være utfordrende å finne en sammensetning som gjør at det føles relevant for alle å delta.

Følgende organer/personer kan være aktuelle i administrativt kontaktutvalg:

- Miljø- utmarksansvarlig i Engerdal kommune
- Miljø – utmarksansvarlig i Røros kommune
- Andre aktuelle fagpersoner i kommunene ?
- Hedmark fylkeskommune, kulturminneavdelingen
- Sør- Trøndelag fylkeskommune, kulturminneavdelingen
- Reindriftsadministrasjonen
- Ev Statskog – forvaltningsansvarlig
- I tillegg bør SNO ansvarlige i området inviteres til møtet, sammen med representant for Femundsmarka nasjonalparksenter
- Koordinator for arbeidet med nasjonalparkkommune Engerdal – (inviteres ved behov, dersom det er aktuelle saker)
- Ansvarlig for utviklingsarbeid/ reiseliv i Røros kommune - (inviteres ved behov, dersom det er aktuelle saker)

Representanter fra de berørte fylkesmennene bør også inviteres til møtene med administrativt kontaktutvalg.

Aktuelle oppgaver for administrativt kontaktutvalg kan være:

- ✓ Gjennomgang av forvaltningsplanen – føringer for saksbehandling i området
- ✓ Innspill til tiltaksplan og bestillingsdialogen

- ✓ Retningslinjer for saksbehandling i saker som skal behandles etter flere lovverk innenfor verneområdene, eksempelvis plan- og bygningslov og motorferdsellov, kulturminnelov etc i tillegg til verneforskriften
- ✓ Gjennomgang av mulige samarbeidsprosjekt som berører verneområdene
- ✓ Aktuelle informasjonstiltak
- ✓ Gjennomføring av tilretteleggingstiltak i områdene og randsone til verneområdet

Arkivsaksnr: 2014/8809-0

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 20.11.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Femundsmarka nasjonalparkstyre	34/14	26.11.2014

Notat om oppgaver for nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

Forvalters innstilling

Saken legges fram uten innstilling.

Saksopplysninger

Dokumenter i saken

- Brev av 22.05.2013 fra Miljøverndepartementet, om delegering av myndighet til nasjonalparkstyret
- Brev av 15.02.2013 fra Miljøverndepartementet, om oppnevning av medlemmer til nasjonalparkstyret
- Vedtekter for nasjonalparkstyret

Søknaden er vurdert i henhold til:

Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.

Vedlegg: Oversikt som viser aktuelle og prioriterte arbeidsoppgaver for nasjonalparkstyret

Vurdering

Styrets ansvar og oppgaver er definert gjennom vedtektene

Formålet med opprettelsen av nasjonalparkstyret er : «å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av Femundsmarka nasjonalpark, Gutulia nasjonalpark, Femundslia landskapsvernområde og Langtjønna landskapsvernområde. Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.»

Forvaltning av verneområder

Forvaltningsplanen vil være det viktigste utgangspunktet for utøvelsen av forvaltningen i området. Det er utarbeidet en forvaltningsplan for Femundsmarka nasjonalpark, Langtjønna og Femundslia landskapsvernområder. Forvaltningsplanen ble godkjent av Miljødirektoratet før sommeren, det er utarbeidet en oversikt over aktuelle tiltak, som et vedlegg til planen. Det gjenstår dermed bare mindre oppdateringer før forvaltningsplanen utarbeides i en leservennlig lay out og trykkes opp. Det er ikke utarbeidet forvaltningsplan for Gutulia.

Den aktuelle forvaltningsplanen bør gjøres kjent for de viktigste brukergruppene i nasjonalparken og rettighetshavere samt andre berørte og interesserte.

Dette kan gjøres gjennom oppsøkende virksomhet rettet mot ulike brukergrupper eksempelvis, reindriftsutøvere, friluftsliv brukergrupper, veiløse bosettinger, kommuner etc. En annen mulighet er å gjennomføre åpne grendevise informasjonsmøter, rettet mot alle aktuelle brukergrupper, eventuelt en kombinasjon av disse metodene.

Forvaltningsplanen vil kunne gi avklaringer og føringer for den løpende saksbehandlingen i styret. Det kan også være aktuelt å utarbeide et delegasjonsreglement for kurante saker som berører ferdsel, i tråd med føringene i forvaltningsplanen.

Det er ikke utarbeidet forvaltningsplan for Gutulia, dette er derfor et arbeid som bør prioriteres framover.

Nettverksbygging – involvering

Det skal etableres et faglig rådgivende utvalg for nasjonalparkstyret, dette skal ha en funksjon i forhold til å få god dialog mellom ulike parter, samt gi råd til styret om forvaltningen i viktige prinsipielle spørsmål. Dette vil også involvere flere grupper i arbeidet med verneområdet, og kunne føre til styrket aksept for verneformålet, samt bidra til innspill i forhold til positive utviklingsmuligheter for verneområdet. Det er imidlertid svært varierende erfaringer med de etablerte faglig rådgivende utvalgene, og det kan være hensiktsmessig å vurdere sammensetningen og formålet med et slikt utvalg, (se utredning i egen sak).

Et administrativt kontaktutvalg vil i hovedsak bestå av administrative representanter fra kommunene, og vil kunne bistå nasjonalparkforvalteren i det løpende arbeidet, samt komme med innspill i forhold til utarbeiding av tiltaksplaner for verneområdene etc.

Det kan også være aktuelt å legge opp til informasjon for berørte kommunestyre og ev andre grupperinger, i forhold til hvilken funksjon og oppgaver som er tillagt nasjonalparkstyret, og avklare ansvarsforhold i forhold til andre aktører som SNO, fjellstyrene, Statskog og nasjonalparksenter etc.

Informasjon formidling

Den viktigste formidlingskanalen for styret vil være gjennom styrets hjemmesider. Det bør derfor prioriteres å få på plass oppdaterte hjemmesider i løpet av 2014. Det er også et pågående arbeid med å lage en interaktiv presentasjon av alle landets nasjonalparker, her vil det også bli en del engasjement i forhold til å bidra med tekst og bilder.

Det bør tas en gjennomgang av alle utarbeidede brosjyrer for området, og eventuelt oppdatere eller utrangere aktuelle brosjyrer og annet skriftlig informasjonsmaterieell som berører verneområdene.

Det bør også gjennomføres en samlet vurdering av behov for fysisk informasjon om verneområdene, dvs informasjon ved innfallsporter for besøkende, eks besøkende med bil eller båt, ev annen kollektivtransport til området. Besøkende ved aktuelle innfallsporter i marka eksempelvis ved turstier, utgangspunkt for kanopadlere, områder benyttet av fiskere etc

Kunnskapsinnhenting – overvåking av naturtilstanden

God og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene setter store krav til kunnskap om verneverdiene, samt effekter av ulike typer påvirkning av området. Det er derfor viktig med en kontinuerlig innhenting og systematisering av kunnskap om områdene.

Tabellen med aktuelle tiltak som er vedlagt forvaltningsplanen angir aktuelle områder for kunnskapsinnhenting som eksempelvis; utarbeiding av oversikt over rødlistede naturtyper, registrering av viktige indikatorarter eksempelvis storlom, utarbeide oversikt over eksisterende bygninger/ anlegg og innretninger, kartlegge og overvåke leirplasser, registrere søppel, oppdatere basiskunnskap om verneområdene etc (se vedlagte oversikt).

Tilretteleggingsprosjekt – samarbeid med reiselivsaktører

Nasjonalparkstyret har en viktig rolle som tilrettelegger i tilknytning til verneområdene, og bør fungere som et nav for ulike aktører i verneområdet. Utarbeiding av en tiltaksplan for verneområdene, vil være et redskap for å prioritere aktuelle oppgaver. I dette arbeidet er det viktig å trekke med ulike interessegrupper og aktører for innspill til aktuelle oppgaver. Dette vil også gi grunnlaget for å kunne søke om midler for ulike tilretteleggingstiltak i verneområdene.

Etablering av forvaltningsknutepunkt

Dokortjønna er valgt som forvaltningsknutepunkt for nasjonalparkforvaltningen fra Femundsmarka og Gutulia, og en stilling for Femundsmarka er tilknyttet dette fagmiljøet. I tillegg er det forutsatt at den opprettede forvalterstillingen for Fulufjellet også skal bidra med arbeidsoppgaver i tilknytning til Femundsmarka og Gutulia. Det er foreløpig ikke avklart hvor stor stillingsressurs som samlet sett vil være tilgjengelig for Femundsmarka. Det vil uansett være viktig å få til et godt samarbeid mellom de ulike

stillingene som har oppgaver for nasjonalparken, samt bidra til å utvikle et godt og robust fagmiljø på Dokortjøenna.